

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 278/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka prerokoval vyhlásenie obchodnej spoločnosti FRUCONA, a. s., Textilná 6, Košice, o odmietnutí sudcu II. senátu Lajosa Mészárosa v konaní vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 455/2012 pre predpojatosť a takto

r o z h o d o l :

Sudca II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Lajos Mészáros **n i e j e** v y l ú č e n ý z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 455/2012.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. júla 2013 doručené podanie obchodnej spoločnosti FRUCONA, a. s., Textilná 6, Košice, ako „dotknutej osoby“ (ďalej len „navrhovateľka“) v konaní vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 455/2012, v ktorom navrhuje, aby bol sudca II. senátu ústavného súdu

Lajos Mészáros (ďalej len „sudca Lajos Mészáros“) vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. II. ÚS 455/2012 podľa § 28 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre predpojatosť.

2. V úvode podania navrhovateľka vysvetľuje, že *„uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS455/2012 z októbra 2012 boli na ďalšie konanie prijaté sťažnosti Daňového úradu Košice, ako aj Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorými namietali porušenie ich označených práv postupom Okresného súdu Košice v konaní vedenom pod sp.zn. 26 R 5/2011...“*. Keďže predmetné reštrukturalizačné konanie sa týkalo spoločnosti FRUCONA Košice, a.s. ako dlžníka... táto spoločnosť má právny záujem na výsledku konania pred ústavným súdom, pretože ním môže byť dotknutá na svojich právach.“. V tejto súvislosti navrhovateľka samu seba označuje za „dotknutú osobu“.

3. V ďalej časti podania navrhovateľka na veľkom priestore (9 strán textu) zdôvodňuje, prečo je podľa jej názoru sudca Lajos Mészáros predpojatý v predmetnej veci. Základom týchto dôvodov je skutočnosť, že sudca Lajos Mészáros podal vo veci sp. zn. PL. ÚS 115/2011 odlišné stanovisko k väčšinovému rozhodnutia pléna ústavného súdu.

4. K námietke predpojatosti sa listom z 26. februára 2014 vyjadril sudca Lajos Mészáros, ktorý zdôraznil, že podľa § 28 odsek 1 prvá veta zákona o ústavnom súde iba účastník konania môže vyhlásiť, že odmieta niektorého zo sudcov ústavného súdu pre predpojatosť. V závere sudca Lajos Mészáros vyjadril názor, že na takúto námietku (podanú inou osobou, než sú účastníci konania) by sa nemalo prihliadať.

II.

5. Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v ustanoveniach § 27 a § 28 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

7. Podľa § 28 ods. 1 prvá veta zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť.

8. Podľa § 28 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcov pre predpojatosť rozhodne iný senát.

9. Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce ústavného súdu (Spr 165/2012) na obdobie od 1. marca 2015 do 29. februára 2016, ak ide o sudcov II. senátu o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhoduje III. senát.

10. Pokynom predsedníčky ústavného súdu z 10. marca 2015 bola vec pridelená do III. senátu ústavného súdu.

11. Ústavný súd zistil, že navrhovateľka nie je účastníčkou konania vedenom pod sp. zn. II. ÚS 455/2012. Keďže právo odmietnuť sudcu prislúcha podľa § 28 ods. 1 prvá veta zákona o ústavnom súde výlučne iba účastníkovi konania, bolo možné jej návrh odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.

12. V záujme zachovania právnych istôt všetkých účastníkov konania vedenom pod sp. zn. II. ÚS 455/2012 z pohľadu garantovaného základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) sa však ústavný súd zaoberal aj obsahom podania navrhovateľky.

13. Je zrejmé, že jediným relevantným dôvodom odmietnutia sudcu Lajosa Mészárosa by mal byť jeho postup (právny názor) v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. PL. ÚS 115/2011, ktorého predmetom bolo posúdenie súladu zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci s ústavou, v ktorom sudca Lajos Mészáros podal odlišné stanovisko.

14. Vychádzajúc z § 14 ods. 3 a § 15a ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú (...) v jeho rozhodovaní v iných veciach. Ak námietka obsahuje iba tieto dôvody, všeobecné súdy na ne zo zákona neprihliadajú ani sa o nich nerozhoduje. V spojení s § 31a zákona o ústavnom súde sú uvedené ustanovenia OSP aplikovateľné aj na konanie pred ústavným súdom. V súvislosti s tým je nutné zdôrazniť, že uvedené odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa sa týkalo abstraktnej kontroly ústavnosti. Ústavný súd musí razantne odmietnuť konštrukciu, že by právny názor ktoréhokoľvek sudcu ústavného súdu (osobitne v prípade rozhodovania v pléne) mohlo založiť pochybnosti o jeho nepredpojatosti v iných veciach, o ktorých ústavný súd rozhoduje, pretože takáto úvaha ide priamo proti princípom postavenia a nezávislého rozhodovania sudcov ústavného súdu vyplývajúcim z ústavy. Navyše, ak sudcu odmieta účastník konania (čo nie je tento prípad), hraničilo by to so snahou vyberať si sudcov, ktorí by mali v jeho veci rozhodovať, a to už nie je uplatňovanie základného práva na zákonného sudcu, ale jeho zjavná deformácia.

15. Na základe všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 27 ods. 1 v spojení s § 28 ods. 3 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2015